

BÁCSMEGYE

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPESTEN, Teréz-körut 2. Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytözsdejében, Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedéseiben, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almásán: Rosenberg A. czégnél.</p>	<p>Lapvezér: LATINOVITS PÁL. Felelős szerkesztő: PETŐ LAJOS.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k. Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor., félfévre 4 kor. negyedévre 2 kor. Megjelenik minden pénteken.</p>
--	---	---

Az esedékes előfizetési díjat legkésőbb július 15-ig kérjük beküldeni.

Bács-Bodrogmegye gazdasági helyzete.

— **A termés. — A munkáviszonyok. — Az önálló bank. —**

Vármegyénk gazdasági állapotáról van szerencsém a következőket jelenteni.

Néhány nap és bekövetkezik az időpont, midőn a gazda egy évi munkájának jelentkezik az első gyümölcse a beköszöntő aratás révén. Aki ismeri az általános gazdasági viszonyokat, e viszonyok között a gazda és a nagyközönség helyzetét, az tudja méltányolni a fontosságát is ennek a mozzanatnak, valamint a kilátásokat is, melyek a kasza, sarló nyomán támadnak.

Előtem fekszenek egész halmazával az értesítések és a tapasztalatok, melyeket vármegyénk minden részében beszereztem és igen sajnálatos, hogy az eredmények, amelyeket ezekből az értesítésekből és tapasztalatokból lesűrhetünk, egyáltalán nem mutatkoznak biztatónak. A főszűrt természetesen a kalászos növényekre fektetem, de ezek mellett hasonlóképpen részben kedvezőtlen a kép a többire nézve is.

Az őszi buza és a rozs eredendő baja a tavaly megkésett vetésben rejlik. Ez a hátrányos körülmény különösen ott érvényesült nagy mértékben és a termés eredményére nézve a legrombolóbban, ahol a földek különben is gyengébb talajuk. Rátetézett erre a hátrányos körülményre az

időjárás kedvezőtlen alakulása. A kettő együttvéve idézte elő az eredményt, amely becslesem szerint a kalászos növényeknél jóval alatta marad a közepesnek. Ha a júniusi esőzés valamivel korábban jelentkezett volna, az aratás okvetlenül kedvezőbb kilátásokat nyújtana. Példa erre a jól művelt és jól trágyázott földek tanúsága; ezekben a késői esőzés dacára sem árthatott az állandó hőség annyit, hogy legalább a közép termést ki nem adhatnák. Természetesen csak sajnálni lehet, hogy a jól művelt és jól trágyázott föld az elenyésző kisebbséget képezi és hogy ekként a földek nagyobb, a kevésbé jól művelt és kevésbé trágyázott része dönti el a mérleget. Hozzájárul a kedvezőtlen termési mérleg tulsúlyához az üszög is, amely általánosan fellépett, amely még a legintenzívebb gazdaságok terméskilátásait is megcsappantotta. Összevéve mindezek az okok idézik elő azt az eredményt, hogy nekem az átlag hozamot, sajnos bár, de realisan a közepesen alóli termésnek kell minősítenem.

Ugyanezek az okok idézték elő nagyjából azt is, hogy zabban és tavaszi árpában a kilátásaink még silányabbak, mint a hogan azt az előbbieknél jeleztem. Hogy egyazon okok ezen a téren még rosszabb átlagot idéznek elő, annak magyarázatául azt adom, hogy a zabra és a tavaszi árpára az esőhiány és a tikkasztó forróság a lehető legrombolóbb hatással voltak.

A takarmány és az aljszalmatermés tavaly is gyatra volt. Idei kilátásainknak hűképét hiszem adni, ha azt állítom, hogy ezen a téren a termés még a tavalyinak is mögötte marad.

Sínylik az eső hiányát részben a tengeri, a burgonya, valamint az összes vete-

mények is. Azt hiszem azonban, ha egy-két héten belül esőt kapnak, ez a körülmény a maiakhoz képest jelentékenyen javítana kilátásainkon és így közepes termést remélhetnénk.

A munkás-kérdés fontosságán és mindig időszzerű voltán mulik, hogy ezuttal sem térhetek fölötte szónéknél napirendre. Annál is kevésbé, mert örömmel konstatálhatom, hogy ezen a téren a viszonyok javultak, amiben hathatós részük van a gazdák mellett kétségtelenül munkásainknak is. Az utóbbiakat dicséri különösen az a belátás, hogy a tisztességes munka árát megkapják a gazdától itthon is, épügy, mint bárhol másutt. A viszonyok javulásának okai között azonban szerepet játszik az a körülmény is, hogy a szociális izgatás által világnak eresztett jelszavak, remények és illúziók bizony legnagyobb részt továbbat is csak jelszavak, remények és illúziók maradnak, amelyekből sem az izgatók sem az idők ugyszólván semmit sem váltanak valóra. Ennek a tapasztalatnak kijózanító hatása megbecsülhetetlen s nem ajánlhatom eléggé mindeneknek, akiket illet, hogy a kijózanodásnak ezt a processusát, amelynek szociális viszonyaink alakulásában igen fontos szerep jut, minden lehető módon és eszközzel igyekezzenek előmozdítani. Nem szabad felednünk, hogy az általános, titkos választójog propagandájának még csak az előestéjén vagyunk s hogy a szociális harca csak e reform benyújtásának pillanatával lép sorompóba teljes fegyverzetével. A politikának bénító hatása a gazdasági életre amugy is a kellenél tetemesen nagyobb. Jó és gazdasági viszonyainkra értékben megbecsülhetetlen volna, ha annak a harcnak kihatásait gazdasági életünkre legalább va-

Sopronban.

— A »Bácsmegye« eredeti tárcája. —

A Magyar Ujságkiadók Szövetségének tavalyi pécsi közgyűlésén az egyik alelnök, a népszerű s okosfejű Rábel László, aki a sopronvármegyei árvaszéki ülnöki tisztség mellett a »Soproni Napló« szerkesztői állását is betölti, szívélyes meghívás kapcsán arra kérte kartársait, hogy az ideai közgyűlést, melyet a szövetség főnnállásának tizedik évfordulója jubiláris jellegűvé tett, Sopronban tartsák meg. A közgyűlés a meghívást elfogadta. Az ideai legutóbbi választmányi ülésen azonban olyan hangok hallatszottak, melyek a soproni terv ellen szóltak. Ezek féltették a jubiláris közgyűlés sikerét s inkább Budapest mellett kardoskodtak. Elnökünk, Zilahy Simon azonban Sopron mellett foglalt állást s így — mint hogy a magyar ujságírály álláspontja ellentmondást nem tűr — mi is mindannyian az ő fölfogásához szegődtünk.

Az e célra kapott szabadjeggyel a zsebünkben az előre megállapított pontos időben, szombaton délután 2 órakor jöttünk össze a kleti pályaudvaron s nyomban elhelyezkedtünk a rendelkezésünkre bocsájtott külön kocsikban. Zilahy elnökön kívül ott voltak: Nagy Sándor, a Pécsi Napló igazgatója, az ujságkiadás elsőrendű szakembere, Széleányi Lajos és Klein Samu, a borsódi alsósfjedelmek Miskolcra, dr. Marton Sándor ügyész, Lenkei Zsigmond jegyző, Illés József titkár, az »Ujság« leleményes és kartársai körében nagy tiszteletnek örvendő igazgatója, Galamb János, Juttasy Ödön, a közismert »Molnár Lapja« tulajdonosa, Pajor Mátyás, az

»Egyetértés« kiadóhivatalának gavallér főnöke, az asszonyok dédelgetett kedvence, Sichernán Mór, a köz- és választmányi ülések állandó interpellálója, aki előrehaladott kora dacára a legjelentékenyebb ülés kedvéért is szívesen teszi meg a több 100 kilométernyi utat, — Nemes László Makóról, Jäger Bertalan Ungvárról, Oblát Károly a Zombor és Vidéke kiadója, aki keservesen panaszkodott, hogy a felesége annyira félti őt a soproni asszonyoktól, hogy az egyik munkatársát, Briedman Andort is melléje adta; csakhogy ő tuljárt ám az ügyes asszony eszén, mert Győrnel a bécsi vonatba ültette kísérőjét s így lerázta magáról, — Endre Géza, a budapesti »Friss Ujság« föllendítője Aradról, Simon József Szerencséről, Nádosy Ferenc, aki nemcsak lapjainak kifogástalan előállítására, hanem a mindenkor divatos és elegáns toilettjeire is nagy gondot fordít, — Ecker Lipót Budapestről, Szekeres József, aki a lapjánál többre becsüli a borait, Kisujszállásról, — Tóth József Nagykárolyról, Horváth Béla Veszprémből és e sorok írója. Utközben csatlakoztak: Nobel Adolf Tataról, Lingauer Albin, a párbajokban kimerült szombathelyi agilis lapkiadó és Breitfeld Dezső szintén Szombathelyről.

Magától értetődik, hogy utközben a világ két leghatalmasabb faktora, az asszony és a kártya vitte a főszerepet. Tudnivaló ugyanis, hogy társaságunknak két elbájoló kedvességű hölgy adott pénzt, dísz és nagyobb értéket: Lenkei Zsigmondné, a bécsi és Juttasy Ödöné, a budapesti ismert szépség. Mindakettő alaposan érti a módját, hogyan kell a férfiak érdeklődését az asszonyi nem iránt lekötöni. A társaság harmadik hölgytagját — lévén ő e sorok írójának nővére, — vagy mint a Soproni Napló jó ma-

gyarsággal mondja: »nőtestvére« — nem ruházom föl hízegő, tetszetős jelzőkkel. Igaz, hogy ez kissé nehéz is volna.

Az egyik fülkében Zilahy Simon, Klein Samu, Illés József és dr. Marton Sándor keverték a modern bibliát. Az »alsós« járta. Itt is — miként az ujságok közt — Zilahy vezetett. E sorok írója, a »feliró« tekintélyes tisztségével biztat meg, alig győzte az óriási számhalmazt elhelyezni.

Győrnel az egyik utitársunk, Nagy Sándor cserben hagyott bennünket. Feleségének ott lakó szüleit ment meglátogatni, hogy a családi tűzhely minden mozzanatáról híven számoljon be s hogy a derék öregeket arra kérje meg, járnának közbe leányuknál, hogy férje zsebpénzét, a kedvezőtlenül megváltozott szórakozási viszonyokra való tekintettel, 1 koronáról 2 koronára emelje föl.

Fél nyolc óra felé közeledtünk Sopron felé. Képzletünkben már magunk előtt láttuk a diszbandériumot, a zászlóerdőt, a »Rákóczi«-t játszó zenekart, a fehér ruhás leányokat, az intelligencia és a polgárság ezreit. Derék elnökünk az ünnepi hangulat hatása alatt izgatottan járta végig a folyosót. Elegáns alakja kiegyenesedett, érdekes arcán az örö- pirja futott végig; széles homlokán végig simított, annak jeléül, hogy a polgármester üdvözlésére adandó válaszszal elkészült.

A mozdony füttyült egyet (akkor még csak a mozdony füttyült nekünk), majd megállt a vonat. Első tekintetünk a kijáratnak szólt; kerestük a deputációt és az ilyen alkalommal szokásos gárnirungot. Már azt hittük, hogy rossz helyen szálltunk ki s visszafordultunk a vonat felé. Szerencsénkre elibénk került derék kollégánk, Rábel László, aki a kételkedőknek becsületszavát adta,

lamelyest enyhíthetőnek a munkáviszonyok előzetes konszolidálásával.

Hangsúlyoznom kell azonban, hogy a mai munkáviszonyok kedvezőbb alakulásában része van az amerikaivisszavándorlásnak is. Akik hazakerültek s akik odaát megtanulták a munkát becsülni és dolgozni idehaza is, nem zárkozhatnak a tapasztalat elől, hogy munka van itthon is és hogy a munkából meg lehet élni itt is. E tapasztalat hatásának kell tulajdonítanom, hogy akik vármegyénkben az általános titkos választójogot olyan fegyverként villogtatják a munkásság előtt, mint amely megvalósulásával egyidejűleg alaposan megfogja változtatni a munkásság helyzetét is, egyáltalán nem tudják maguk közé csődíteni a munkásokat és nem képesek őket elvonni a komoly munkától.

Egy pillanatig sem szeretném azonban úgy tüntetni föl az állapotokat, mintha a *kivándorlás kérdése* megszűnt volna, vagy mintha veszedelmes jellegéből veszített volna. Ez a leányzó igazán nem halt meg, hanem csak szunyadozik. Nem vagyunk hijával olyan leveleknek, amelyekről nekem tudomásom van s amelyek Amerikából azt a hirt hozzák, hogy az amerikai munkás és kereseti viszonyok ismét változás előtt állanak. A küszöbön levő elnökválasztás aegise alatt visszareméli az előző állapotokat s ennek a reménynek a hangoztatásával már szítják a kedvet és a hangulat, hogy munkásainkat Amerikába csábítsák. Azért tehát résen kell állnunk. Nem elég, hogy a kormányhatóság állandóan evidenciába tartja ezt a kérdést. Foglalkoznunk kell azzal nekünk is szakadatlanul. A kormány tevékenysége csak félmunka marad mindenha, hogyha a társadalom a maga erővel nem áll szünettelenül rendelkezésre. Különösen számít és pedig teljes joggal számíthat a mi támogatásunkra, a gazdákra, akik helyzetünkben a munkássággal való közvetlen érintkezésnél fogva a legbecsesebb szolgálatokat tehetjük e fontos kérdés megoldásánál, vagy legalább az adott helyzet javításánál.

Az állattenyésztés állapota vármegyénkben a következő:

hogy Sopronban vagyunk. Most már kerestük a fogatokat s az utbaigazítást, hogy kinek-kinek hol a szállása. Nem sokáig kellett ácsorognunk; nyomban megtudtuk, hogy a kedves soproniak átérzve azt a meleg ragaszkodást, melylyel mi újságírók egymás iránt viseltetünk, egy pillanatig se akart minket elválasztani s ezért a fogatokat egy hatalmas villamoskocsiba olvasztotta össze. Így, egymáshoz simulva tettük meg az utat közös lakásunkig, a „Pannonia” szállóig. A villamos, mely a keleti express büszkeségével siklott tova drága terhével, ingyen állott rendelkezésünkre, csupán 20—20 fillér emlékpénzt kellett a kalauz markába nyomnunk.

A szállóban megérkezvén, a főpincér, szobaleány, kapus, pincér, és bérszolga deputációja fogadott bennünket. A rendezőség attól való félelmében, hogy a határszéli nagy világváros óriási és tömördek utcáinak labirintusában egyenként eltévedtünk, úgy oldotta meg a lakás kérdését, hogy mindannyiunkat egy helyre szállásolt el; ismervén a mi előkelő gondolkodásunkat, mely szivességet, lekötözöttséget, potyát meg nem tűr, akként intézkedett, hogy a szobák árát mi fizessük, még pedig a mi gazdag vagyoni állapotunkhoz és előkelő társadalmi állásunkhoz mért arányban. Egy kétágyas szobáért például 1 nappalra és 2 éjjelre 11 kor. 20 fillért, borralavóval 13 kor. 50 fillért fizettünk. Ha vásár idején jutánk Sopronba, akkor éjjelenként 2 koronával többet fizethetünk volna. Így mondja ezt a díjakat jelző kis tábla, melyet a város főkapitánya irt alá. Sopron város derék intézősége ugyan bölcsen fogja föl a modern, célirányos gazdasági s forgalmi politikát. Ahelyett, hogy szállodák részére alkalmas középületeket emelnének, egyszerűen párisi és londoni szobaárakat szabnak meg, hogy a Sopron felé gravitáló utazóközönséget a szomszédos városokra decentralizálják.

Miután az utazás porát letöröltük magunkról, a casino nyilvános éttermébe vonultunk, ahol mohó étvágygyal fogyasztottuk el a gyorsan feltálat és a gourmandéria legkényesebb igényeit

A szarvasmarha-tenyésztéséről örömmel konstatálhatom, hogy jelentékenyen lendült. Ezzel egyidejűleg azonban megállapíthatjuk, hogy viszont a *sertésenyésztés* csökkent. Azonképen hanyatlott a *lőtenyésztés* is, aminek fontos jele az is, hogy a magán ménesek száma is megfogyott. A magyarázata e fontos állattenyésztési ág hanyatlásának első sorban az a körülmény, hogy a katonai kincstár, mely részben direkt a tenyésztőtől szokta beszerezni lőszükségletét, a 4—7 éves lovakért nem adja meg azt az árt, amelyben megtérülne a tenyésztőnek a költsége és a kockázata, arról nem is szólva, hogy fáradozásának is valami hasznát láthatná. Ékesen beszél e tekintetben az összehasonlítás a külfölddel. Magában Ausztriában is, holott pedig ugyanaz a katonai kincstár vásárol tenyésztőtől, ezutóbbiak kedvezőbb árakat tudnak elérni, mint mi. Németországban 40, sőt 50 százalékkal jobban fizetik a lovakat mint nálunk. Ránk férne tehát és jogunk is volna hozzá, hogy az árviszonyok ezen a téren nálunk kedvezőbbre forduljanak.

Az állattenyésztésre nézve különben általánosságban csak *jót remélek attól az akciótól, melyet a földmivelési miniszter iniciál* erre vonatkozó javaslatával, amely e fontos gazdasági ág fejlesztésére törekszik. A miniszter ur szerencsés keze és jóakarata garancia lehet midnyajunkra nézve, az akciójához fűződő reményeknek. Bárha ugyanilyen kilátásuk lenne azoknak a reményeknek is, melyeket a közlegelők előállítására irányuló törekvésekhez fűznek. Ahol a *tagosítást*, mint nálunk is, legnagyobb részt keresztül vitték, ott ez a törekvés nehezen fog célt érni. Másutt, ahol a tagosítás még nem történt meg, természetesen mások a kilátások és más kell, hogy legyen a kérdés megítélésének a szempontja is.

Végezetül csak még egyetlen kérdésre térek ki, erre is csak épen gazdasági vonatkozása miatt. *Ez az önálló magyar bank.* El szeretném kerülni a látszatot, hogy politikát keverek bele jelentésembe s épen ezért eleve elhárítom ennek még csak feltevését is. De mégis szólnom kell erről a fontos ügyről. Mert megyénkben a kérdés felmerülő vitáiban sűrűn és minduntalan

is kielégítő pompás vacsorát. Utána a Csifkovits-féle kávéházba mentünk, ahol a hercegkisasszony hódító *Nyáry Rudi* játszott dalokat. *Lenkeiné*, aki 5 esztendő alatt olyan tökéletes magyar asszony lett, hogy minden magyar nótának az eredetét, vonatkozását érte s valamennyit el is énekl, gyönyörűségtől eltelve halgatta a cigány játékát. Csak akkor lett kissé kacagos, amikor erre a nótára zendített:

„Mindenféle szerelemnek vége szokott lenni...”

— Ez se igaz! Hazudik a ki irta — szölt izgatottan, s gyöngéden simult a férjéhez. Éjjél felé nyugvóra tértünk. Csapán Debreczen, Zombor, és Miskolcz képviselői hallgattak a hegedű császárvának:

„Ne menj el, maradj itt,
Majd meg látod jobb lesz itt.”

— Hadd lássuk, no — szölt *Hoffmann*, az ellenzék vezére — mennyivel lesz jobb itt. — S reggelre csakugyan, ha nem is jobban, de könnyebben érezte magát — egypár tizzessel.

A vendéglős rendkívül figyelmes volt irántunk. Hogy a közgyűlés kezdetének idejét el ne aludjuk, szigorú utasítást adott Zacherl kegyenceinek, hogy az egész éjjelt ébren töltsék, s velünk foglalkozzanak. Nem is aludtunk egy pillanatig se, hanem már 5 óraker talpon voltunk s a szomszédos kávéházba faltuk a reggelit és az esti lapokat: a *Magyarországot*, *Magyar Hirnapot* és *Budapesti Naplót*. A véletlen ja sopronvármegyei tisztviselői karnak egy igen nagyképzettségű, fáradhatatlan ügybuzgalmu tagjával, *Csontos Ferenc* csepregi főszolgabíróval hozott össze, aki sok szép dolgot beszélt megyéje ny. főispánjáról, a bács megyei alkotmánypárt jelenlegi elnökéről: gróf *Széchenyi* Emilről.

A jubiláris közgyűlésről és kirándulásunk egyéb részleteiről legközelebb számolok be.

Pető Lajos.

hallom annak a reménynek a hangoztatását, hogy az önálló magyar bank megvalósításával nyomban lényegesen virágzóbbá fog alakulni gazdasági helyzetünk is. Lehet és adja Isten, hogy úgy legyen! Azonban *ezt a nagy kérdést a malomalatti viták nem döntik el.* Ennek a kérdésnek az eldöntése komoly munka, amely, ha nem a lehető legkomolyabb, igen könnyen épen *gazdasági helyzetünkre gyakorolhatja a legvégtetesebb befolyást.* A *gondolat évtizedek óta foglalkoztatja legkiválóbb gazdasági elméinket.* S ha ennek dacára ez a *gondolat még máig sem vált valóra, nyilván annak a jele az, hogy még legkiválóbb elméink előtt sem áll egészen tisztán az a kép, amely az önálló magyar jegybank felállítását után gazdasági helyzetünket híven vissza-tükörözné.* *Gazdasági kérdést még soha egyetlen nemzet politikai okokkal nem döntött el.*

Legyünk mi is rajta, hogy ez a ránk nézve életbe vágó kérdés is tisztán és az egyedül jogosult gazdasági érdekeink sulya szerint döljön el jobbra, vagy balra. Legyünk rajta, hogy vezető férfaink is nehéz és felelőségterhes állásukban a szükséges nyugalom közepette mérlegelhessék ezeket az érdekeket és hogy egyiket se bénítsa meg elhatározásában a merev politikai dogma. Lebegjen szemünk előtt mindig, hogy gazdasági kérdésben nem az a lényeges: hogy ez, vagy amaz a politikai álláspont kerekedett ki győzedelmesen, hanem az, hogy az a győzelem egyuttal győzelme-e az országnak is? Mi gazdák, amugy is állandó küzdelmet vivünk az elemekkel, amelyeknek szabályozása emberi erőnek nem adott meg. Nekünk gazdáknak ezer és egygyel több az okunk arra, hogy nehez boldogulásunk feltételei közül legalább azokat biztosítsuk, amelyek higgadt és józan megfontolásunktól függenek.

Rác György

Bács-Bodrog vármegye közgazdasági előadója.

Miért nem fejlődhetik a magyar ipar?

Nálunk hiányzik a megfelelő munkaerő — Igen kevés iparos munkás van és nem is fog számuk szaporodni, míg a munkások és ipariüzők helyzete javítva nem lesz.

A földtekén nincs egyetlenegy civilisált álmom, a hol a munkások oly drágán élnek, mint minálunk.

Az élelmiszerek nálunk kizárólag állami monopolliumot képeznek, vagy pedig fogyasztási adóval vannak megterhelve, vagy pedig a kartellek által mesterségesen megdrágítva.

A só monopolizál; az előállítási ár 80 uoque 90 fillért tesz ki; az eladási ár 23 koronát métermázsánként. A dohány is egyedárusági cikk és a legtöbb hasznat hajt az államnak az olcsó dohány és cigarettá árak.

A spiritus értékében az adóalap sokkal nagyobb quotát tesz ki, mint az előállítási ár. A petroleum szintén kartell cikket képez és aránylag olcsóbb, mint az adómentes villany és gázvilágítás, melyet a jobb vagyoni viszonyok közt élők használnak.

A liszt az őrlési forgalom beszüntetésével a hús a román és szerb marhabehozatal, az olcsó sör előállítása Az adókulcs miatt tehetetlené válik. Rendkívül drága a burgonya és a főzelék.

Hazánkban e cikkek termelése, bolgár munkások által igen drágán eszközöltetik, a belhoni munkásoknak nincs ezen élelmiszerek termeléséhez érzékük, hogy ezen újságot műveljék.

Az osztrák munkás ugyanazon bér mellett olcsóbban és jobban él, mint a magyar.

A művelt államok munkásai és ipariüzői közt a magyar munkás és iparos a legkevesebbet keres.

Ehhez járult még, hogy a művelt körök inkább tunyáságban élnek, mint más államokban.

Az ipar és kereskedelmi foglalkozás megvetésnek van kitéve; a földbirtok tekintetik egyedül őrözölő foglalkozásnak.

Az ipartfejlesztő irányzat igen fontos, teljes eredményt csak akkor ér el, ha a szociális kellek mint a társadalmi támasz alapfeltételei azt elősegítik.

Neugebauer Ármin.

Utószó a vármegyei háziipar kiállításához.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. július 6-án.

Zomborban e napokban a megyeház egyik kisebb tanácskozó termében kettős gyűlésen is nagy dologról volt szó. A választmányi és közgyűlésen, melyet a Bács Bodrog Vármegyei Háziipari Szövetség tartott, *Fernbach* Károlyné elnökölt. Beszámoló volt és végintézkedés a vármegyei háziipar kiállítás ügyében, melyről annak idején, f. é. május hónapban szó esett, mert a kiállítást naponta átlag 374-en látogatták meg.

Krump Vilmos titkár terjesztette elő a gondosan összeállított számításokat, melyet a kiállítás fényes sikeréről tanuskodnak ritkaságos anyagi haszonnal. Idézünk néhány összesített számot, mely hangosan beszél. A nyers bevétel 16930 korona 12 fillér volt. Ebből tisztán, dacára, hogy 1095 korona jutalmakra esett, mégis 8500 korona maradt, melyet a közgyűlés, illetőleg a Szövetség, női iparskola nyitására fordít. A közgyűlés *Krump* Vilmos titkár, kinek a fáradságából oroszán rész jutott, lelkesen megéljenzte.

Már a közgyűlést közvetlenül megelőző választmányi ülésen *Protópy Imre* vál. tag szép szavakkal tolmácsolta a választmány elismerését és köszönetét *Fernbach* Károlyné elnök irányában a közgyűlésen pedig *Vértesi* Károly szólalt fel a hivatalos jelentés meghallgatása után s a következő indítványt tette.

Tisztelt Közgyűlés! Hölgyek! Urak!

Álljunk meg csak kissé a titkár ur által lappapírról olvasott tételek, adatok és számszlopoknál, hogy kivonjuk belőlük az életet. Most nem a szokásból tartunk egy kis megállapodást, hanem azért, mert jól esik a lelkünknek.

Nézzük csak, hiszen ez a közgyűlés messze emelkedik fölé a szokásos évi, rendes közgyűléseknek, melyeken visszapillantás a múltba s a jövő rajzolása van. Itt azt tudjuk, hogy nagy dolog történt, nagyon sok szép dolog történt, nagyon sok szép dolog ment el a szem előtt.

Idézzük csak vissza emlékezetünkbe hölgyeim és uraim azt a fényes sikert, melyet a Bács-Bodrog Vármegyei Háziipar Szövetség a folyó év májusban, a virágok hónapjában elért, hogy a szépen virágzó egyesületünkről s annak a nagyon érdemes elnökéről szólhassunk.

A teremtés munkájában megcsodáljuk a bámulatos összhangot és rendet, mely a nagy természetben tárul elénk. Önkéntelenül száll az elme ahhoz a mindenható alkotóhoz, ki a semmiből hozott létre, teremtett.

A hivatott emberek munkájában is van teremtés, semmiből való létrehozás, mert az emberekben, mint az Isten teremtéseiben is van egy isteni szikra, mikor hivatást hordoznak a keblükben.

Aki látta a mi házi ipari kiállításunkat, mondjuk tárlónkat, vagy aki csak olvasott és így csak a lelki szemével látott, vagy csak hallott róla, az mind, mind megegyez, elragadtatással szól. És jöttek-mentek sokan, számok beszélnek a látni, hallani és tapasztalni óhajtókról, akik megelégedésnél többet, okulást, buzdítást, önérejükben való bizakodást vittek haza s a tanulság megtermi a jó gyümölcsseit . . .

És itt, a mi dolgunkban is visszazárt a gondolat ahhoz a kiváló, fogékony elméhez, mely ezt a szép dolgot kigondolta, soha eléggé nem dicsérhető buzgalommal, szakértelemmel, emberek épülésére, szemnek a gyönyörűségére megvalósította, aki szerencsés és ügyes kézzel úgy tudott mindent elrendelni, hogy ahhoz csak dicséret fér, a dicséretből pedig tudjuk mi a folyamat: dicsőség.

Mig egyrészt teljes elismerés mindazoknak, akik odaadás, ügybuzgalommal segítettek a megvalósításban, a csapat tiszték és a közemberek vivják ki a győzelmet, jól tudjuk, de a vezér nevét övezi a fény és dicsőség, megnyert csata, kivívott győzelem után, mert az ő személyében pontosul össze minden szál, mely a rétegbe visz.

Indítványozom azért, hogy a Bács-Bodrog Vármegyei Háziipari Szövetség májusi kiállításának a nagy sikere jegyzőkönyvbe ígtassák és ennek következtében a közgyűlés, méltóságos *Fernbach* Károlyné asszonynak kitűnő, rátermett, szakavatott, ügybuzgó elnökünknek, a kiállítással

elért sikerei után legnagyobb elismerést és köszönetet szavazzon, s őt, az elnököt, a hazai ipar fellendítésére éltesse!

A közgyűlés az indítványt egész terjedelmében lelkes hangulattal magáévá tette.

Következett a tisztujtás. Egyhangulag megválasztottak: Elnöknek *Fernbach* Károlyné, alelnöknek *Zsuljevits* Ernő, igazgatónak *Zabik* László, titkárnak *Krump* Vilmos, jegyző és gazdának *Petényi* József, pénztárnoknak *Steiner* Lajos, ellenőrnek *Sztrilich* Zsigmond, — választmányi tagok lettek: *Baloghy* Ernő dr., *Falcione* Lajos, *Fernbach* Károly, *Fernbach* Antalné, *Günther* Ferenc, *Heisinger* Antal, *Karakásevits* Milivoj, *Martin* Tivadar, *Mérő* Ignác, *Popp* Györgyné, *Porokópy* Imre, *Rácz* Soma, *Spitzer* Sándor, *Sztankovits* Györgyné, *Vértesi* Károly.

— g —

Nagymosás az óbecsei városházán.

— Saját tudósítónktól. —

Óbecse, 1908. július 7-én.

Vármegyénk köztisztvisletben álló alispánja, ifj. *Vojnits* István egész vezérkarával már hetek óta Óbecsén van és alapos vizsgálat tárgyává teszi évekre visszamenőleg e szép, fejlődőképes városkák adminisztrációját.

Hogy mi tünik ki a vizsgálatból, azt egyelőre homály borítja és így a különböző híreszteléseknek és pletykáknak tág tér adatott, melyekkel azonban mindaddig, míg hivatalos tényekkel szemközt nem állunk, nem kívánok foglalkozni. Lesz erre még bőven alkalmam.

Meghozza majd a vizsgálat az igazságos ítéletet és az ítélet a közmelegnyugvást, amire nagy szüksége van községünknek, mert itt az ideje, hogy bent a torony alatt, a község házában, ahol eddigelé az egész tisztikar és segédszemélyzet mint a kutya és macska állottak szemben egymással, rend legyen. Nincs tekintélye már senkinek. Aki merre lát, arra huz; és ez az áldatlan állapot csak a köznek okoz kárt.

Reményünk az, hogy ha egyszer elintéztetnek a vádák; ha az alispán meghozza ítéletét ítéletileg és a személyi kérdések akként nyernek megoldást, hogy a tisztikarnak egymással és az óbecsei pártokkal való harmonikus együttműködése biztosítottatik, akkor e város továbbfejlődése hatalmas arányokat fog ölteni.

Az esettel, mely élénken izgatja városunk társadalmát, az ítélet meghozása után részletesen fogok foglalkozni, amikor tárgyilagosan fogok reámutatni a bajok eredeti forrására.

Egy képviselőtestületi tag.

Hoitsy Pál a Ferenc-csatorna mentén.

— Saját tudósítónktól. —

Óbecse, 1908. július 7-én.

A »Bácsmegye« megírta annak idején, hogy a Ferenc-csatorna részvénytársaság az elhunyt *Türr* István helyébe *Hoitsy* Pál orsz. képviselőt, a függetlenségi párt vezérférfiát választotta meg elnöké.

Az új elnök a napokban járta be a csatornát, hogy a technikai és forgalmi viszonyokat tanulmányozza. A napokban Óbecsére is érkezett, ahol közéletünk minden osztálya szeretettel vette körül, amire szeretetreméltó modorával, az emberekkel való kedves érintkezési módjával reá is szolgált.

Idejövetele alkalmával az óbecsei függetlenségi párt fogadta. Ez egy kis szépséghibát ejtett ittartózkodásának ünnepi jellegén. Nem azért egy rokon politikai párt fogadta. Ehhez föltétlenül joga volt. Hanem a függetlenségi polgárokban kihült a vér az országos párt folytonos elvtagadásának megdöbbentő hatása alatt, s így hiába biztatták fölülről egyaránt, nem akart a nagynevű politikus fogadására menni. Ha nem politikai demonstrációról lett volna szó, hanem a kiváló író és tudós iránt érzett tisztelet nyilvánításáról, akkor az egész város ott lett volna a fogadáson. Így azonban a politikai akarnokok kudarcot vallottak s ferde, kinos helyzetbe hozták saját alvezérüket.

De ha a fogadtatás nem is sikerült, annál sikerültebb volt a bankett, melynek nem volt politikai színezete. *Hoitsy*, a tudóst, a *Ferenc-csatorna* r. t. elnökét, a szimpatikus, szeretetreméltó férfit mindenki szívesen, lelkesedéssel ünnepelte.

A tósztok során *Hoitsy* igen érdekes és a csatorna célját, gazdasági földadatát helyesen föltüntető nagyszabásu beszédben utalt azokra a fontos reformokra, tervekre, melyeket a csatorna és a megye közgazdaságának érdekében meg kell valósítani.

Galambos Sándor földbirtokos nagy tetszéssel fogadott beszédben példákkal illusztrálta, hogy milyen nagy horderejű lenne annak a célnak az elérése, hogy a csatorna mentén öntözésekkel létesítendő kertészeti kultúra révén néhány százezer magyar munkásnak megélhetését biztosítsanak. Fölvívta *Hoitsy* arra, hogy nagy befolyásával hívja fel programjának kivételére a kormány figyelmét, különösen arra, hogy mielőtt a nagy Duna-Tisza csatornába beleölnék a sok milliót, próbálja ki az öntözést a *Ferenc-csatorna* mentén néhány 100.000 koronával és ezen okulva, építsenek ha kell újabb csatornákat. Rámutatott arra, hogy miként hozhat ki egy magyar család 2 hold kertből 1000 koronát; arra, hogy a nagy termelés produktumainak eladását miként kellene szervezni; hogy a vicinális vasutak méregdrága díjtételei hogy ölik el csirájokban az ehhez hasonló vállalkozásokat.

Rámutatott arra, hogy az igaz magyar szívvel és lélekkel hazáját szerető földműves munkásoknak segélyezése tizedrendű kérdés, mert első a kartell-gyárosok, bankok és a zavargók.

Most a legszebb alkalom, hogy a *Ferenc-csatorna* által felkínált vízzel adjanak kenyeret s munkát az aratás nélkül maradt szegény népünknek.

Fejtegette, hogy kiscgazdaságilag is milyen nagy horderővel bírna az, ha a csatorna mentén számos 1000 hold termőföld buza és tengeri helyett konyhakertészeti cikkeket termelhetne, melyből Ausztriának és Magyarországnak több mint 20 millió a behozatala.

Galambos érdekes és mezőgazdaságilag fontos beszédét nagy tetszéssel fogadták.

Még több felszólalás után kitűnő kedélyhangulatban oszlott szét a társaság. *Hoitsy* zajos óvációkban részesítették.

— y.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. július 6-án.

Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta *Fernbach* Károly főispán elnöklésével rendes havi ülését, melyen jelen voltak: báró *Vojnits* István, *Latinovits* János, *Szemző* Gyula, *Szemző* István, ifj. *Vojnits* István alispán, *Rácz* György közg. előadó, *Michálovits* Kornél főjegyző, dr. *Pávlovits* Simon főorvos *Scultéty* Ferenc árvaszéki elnök, *Karácson* Gyula, dr. *Molnár* Károly, dr. *Csornyus* Pál tb. főügyész, *Popovits* Aurél kir. ügyész, *Argay* Bálint s. tanfelügyelő és *Válient* Nándor jegyzőkönyvvezető.

Papp György miniszteri tanácsos, kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy befolyt:

I. Egyenes adóban: Az 1908. június hóban befizetett 140109 kor. 44 fill. Az 1907. évi június hóban 265126 kor. 64 fill., az elmúlt hóban kevesebb 125017 kor. 20 fill.

II. Hadmentességi díjban: Az 1908. évi június hóban befizetett 2600 kor. 78 fill., az 1907. évi június hóban 5815 kor. 36 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 3214 kor. 60 fill. Az 1908. évi január hó 1-től június hó végéig befizetett 23600 kor. 38 fill. A múlt év hasonló szakában 41389 kor. 83 fill. Ez évben kevesebb 17789 kor. 45 fill.

III. Bélyeg és jogilletékben: Az 1908. évi VI. hóban befizetett 235121 kor. 59 fill. Az 1907. évi VI. hóban 223126 kor. 41 fill. Az elmúlt hóban több 11995 kor. 18 fill.

Az 1908. évi január hó 1-től VI. hó végéig befizetett 1577668 kor. 24 fill. A múlt év hasonló időszakában 1638996 kor. 55 fill. Ez évben kevesebb 61318 kor. 31 fill.

IV. Fogyasztási és italadóban: Az 1908. évi VI. hóban befizetett 107709 kor. 43 fillér. Az 1907. évi VI. hóban 92108 kor. 10 fillér. Az elmúlt hóban több 15601 kor. 33 fill.

Az 1908. évi január hó 1-től VI. hó végéig befizetett 637833 kor. 61 fillér. A múlt év hasonló időszakában 580516 kor. 99 fill. Ez évben több 57316 kor. 62 fillér.

Dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, megyei orvos jelentése:

Az általános egészségügyi viszonyok e hó folyamán kedvezők voltak; jelentéktelen körmozgásban felmerül betegülési esetek, valamint az orvosi gyakorlatban előfordult kórállapotok, tekintve csekély számú arányukat és veszélytelen jellegüket, a hatósági szakközvegek rendszerinti eljárásán kívül egyéb külön intézkedést nem igényeltek, úgy hogy a közegészségügyi szolgálat mindenben a rendes keretben maradt.

A légzőszervek heveny is idült bántalmain kívül a következő heveny-fertőző kórok merültek fel:

1) *A roncsoló toroklob 13 községben és pedig:* Bácsujfalu, Hódság, Szilberek, Óbecse Bácsföldvár, Szenttamás, Boldogasszonyfalva, Csurog, Zsablya, Dunagárdony, Káty, Ada, Mohol és Zentán.

Megbetegedett 123, ebből meggyógyult 95, meghalt 22, ápolás alatt maradt 6.

2) *A vöiheny 12 községben u. m. Szilberek, Vajszka, Hódság, Sztapár, Óbecse, Szenttamás, Bácsföldvár, Sajkásszentiván, Kossuthfalva, Temerin, Ószivác, Újszivác és Zenta város területén.*

Megbetegedett 138, ebből meggyógyult 76, meghalt 26, ápolás alatt maradt 36.

3) *A kanyaró 16 községben névszerint:* Gombos, Veprőd, Óverbász, Újverbász, Torzsa, Óbecse, Bácsföldvár, Sajkásszentiván, Sajkásgyörgye, Topolya, Csurog, Nádajla, Zsablya, Ada, Mohol és Martonosonon.

Megbetegedett 181, ebből meggyógyult 174, meghalt 2, ápolás alatt maradt 5.

Előfordult még a hagymáz Apatin, Madaras és Magyarkanizsán 10, és a hőkhurut Veprőd és Sajkásszentivánon összesen 16 esettel.

Egyéb figyelemre méltó mozzanatok a közegészségügyi szolgálat terén nem merültek fel.

Argay Bálint s. tanfelügyelő a szabadságon levő **Faragó János** kir. tanfelügyelő helyett jelenti a következőket:

Mindenekelőtt meg kell emlékezni a válás- és közoktatásügyi miniszternek f. évi június hó 15-én 64301. szám alatt kelt intézkedéséről, melylyel vármegyénk fardadhatlan kir. tanfelügyelője **Faragó János** részére öt heti szabadságidőt engedélyezett s ezen időre a hivatal vezetésével, valamint a kir. tanfelügyelőnek a közig. bizottságban való helyettesítésével **Argay Bálint** kir. segédtanfelügyelőt bízta meg. A kir. tanfelügyelői hivatal tisztviselői karából **Aradi Árpád** kir. tanfelügyelői tölnek és szakértő iskolalátogató kir. segédtanfelügyelővé nevezetvén, **Krassó-Szörény** vármegyébe rendeltetett ki szolgálatára.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter eme intézkedésével egyidejűleg **dr. Pataky János** bölcsészettudort, a Muzeumok és Könyvtárak országos Főfelügyelősege tisztviselőjét (Budapestről), valamint **Lázár Károly** Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye kir. tanfelügyelőségéhez berendelt áll. el. iskolai igazgató tanítót kir. segédtanfelügyelőkké kinevezte és Bács-Bodrogmegyébe szolgálatára beosztotta. A kultuszminiszternek ezen intézkedése következtében a kir. tanfelügyelői létszáma négyről ötre emeltetvén, a nagy vármegye tanügyének kellő és beható ellenőrzése, nemkülönben az 1907. évi 27. t. c. végrehajtása fokozott siker reményével lesz munkálható.

Az *apatini* községi elemi népiskolák államosításával kapcsolatban az ottani közs. ovodák is állami kezelésbe átvették és 1908. szeptember hó 1-én kezdődő hatálylyal **Egi Aranka**, **Egi Irma** és **Csily Anna** áll. óvónökké kinevezettek.

A *kucorai* áll. óvónői állás nyugdíjazás következtében megüresedett s ezen állásra **Ehrenreich Ella** óvónő kinevezetett.

A múlt hónapban a községi és felekezeti elemi népiskolai tanítók fizetésének az 1907. évi 27. t. c. értelmében való rendezésére 11218 kor. államsegély engedélyeztetett. Az előző hónapban bejelentett államsegélyek beszámításával a mai napig folyósított államsegély 98307 koronát tesz ki.

Végül jelenti, hogy a kultuszminiszter a kir. tanfelügyelői hivatal részére beszerzett írógép költségeire 568 koronát és a *Temerini* községben fennálló és *Pásztor* Izabella által fenntartott magánóvodának 200 kor. államsegélyt engedélyezett.

Sztankovits György kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke jelenti: A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő. A folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van, több utszakaszon befejeztetett és bizottságilag felülvizsgáltatott.

Az általán terítéssel kapcsolatos hengerelési munka kötő- és fedőanyag hiánya miatt ezideig még megkezdhető nem volt.

Az előirányzott utépítések közül ez ideig befejeztetett: a regőcei vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 1 02 km. hosszban, a *topolya-bajszai* törvényhatósági közut 5 625 km. hosszban, a *tiszakálmánfalvai* vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0 803 km. hosszban,

a kátyi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 1 08 km. hosszban, a *zombor-palánkai* törvényhatósági közut *Bácsföldvár-Boróc* között 4 8 kilométer hosszban, összesen 13 33 km. hosszban,

A kőanyagok beépítése és behengerelese folyamatban van: 1. a *tiszaistvánfalvai* vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közuton 0 608 km. hosszban; 2. az *apatin-gombosi* törvényhatósági közut *Szond* és *gombosi* rév között 4 3 km. hosszban; 3. a *militicsgombosi* törvényhatósági közut *Gombos* vasuti és rév állomás között 0 6 km. hosszban; 4. az *ujvidék-szegedi* törvényhatósági közut *Óbecse* és *Péterrève* között 9 4 km. hosszban; 5. az *ujvidék-szegedi* törvényhatósági közuton magyarkanizsai határban 5 8 km. hosszban; 6. a *csávoly katymári* törvényhatósági közuton *Katymár* község határában 3 3 km. hosszban; 7. a *baja-mélykúti* törvényhatósági közut *Baja* és *Csávoly* között 3 6 km. hosszban. Mind-össze 27 608 km. hosszban.

Az állami beruházási hitel terhére 1908 évben kiépítendő törvényhatósági közutakra vonatkozó tervek és költségvetések nagyrészt elkészültek és jóváhagyás végett felterjesztettek.

Az *ujvidék-szegedi* törvényhatósági közut *Ada* és *Zenta* között összesen 13 km. hosszban való kiépítésére vonatkozó helyszíni bejárás mult hó 12-én kedvező eredménnyel megtartott.

A szabadka-gombos-palánkai helyi érdekű vasut építési munkái folyamatban vannak, a földmunka 95%-a, a hidépítési munkák 80%-a és a magas építmények 60%-a elkészült *Hód-ságtól Gombos* felé pedig a felépítmény sinek 82 km. hosszban le vannak fektetve, a folytatálagos lefektetés pedig nagy erővel folyamatban van.

Popovits Aurél kir. főügyési helyettes jelenti, hogy a felügyelete alatt álló zombori kir. tszéki fogházban a rend és tisztaság példás; a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő. Az egészségi állapot jó, az elmúlt hóban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

A fegyelem szigorú; a fegyelmi büntetés a m. hó folyamán egy az órség körében, mint a letartóztatottnak nem szabott ki.

A kir. tszéki fogházban a m. hó folyamán 44 letartóztatott volt elhelyezve és pedig:

1., Igervényesen elítél: fogházra 12, börtönre 17, fegyházra 6.

2., Elítéletlen vizsgálati fogoly 9.

Az apatini, hódsgái és kulai kir. bírósági fogházakban egy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

H I R E K.

A képviselőházból.

A végrehajtási novellát elkeseredett, izgalmas tanácskozás után szombaton letárgyalták. Azok a gazdasági és nemzeti szempontok, melyek a javaslaton végig vonultak, s melyeket egyenlőképpen a nagytőkék felé hajló ügyvéd és bankigazgató ki akart küszöbölni, hála az igazságügyminiszter egyenes magatartásának, rendíthetetlen akarátának — győzedelmeskedtek. A kismembereket most már aligha lehet majd vagyontárukból teljesen kifosztani. A rosszlelkű hitelezők, azok, akik 100 percentekre dolgoznak, ezentul nem ránthatják a szegény ember alól majd ki a vánkost.

A *pénteki* tárgyaláson **Baloghy Ernő** is fel akart szólalni, de a keménynyaku előadó, **Bakonyi Samu** karon fogta, s a folyosón való séta közben addig magyarázta neki a kifogásolt § okos, üdvös szövegezését, míg a verbászi követ elállt a szándékától, s mig aznap haza utazott. Előbb azonban **Lányi Mórral** tárgyalt hosszasan, aki **Baloghy** álláspontját magáévá tette, s azért másnap sikra szállt. A regőcei követ **Günther** is kérlette, hogy járuljon hozzá a módosításához; az igazságügyminiszter azonban az eredeti szakasz inellett foglalt állást.

Fernbach Péter a legújabb dissidenssel, **Gaal Gasztonnal** tereferált, **Mihálovits Endre** pedig néppárti paptársával, **Artim Mihálylyal** enyelt, miközben **Szmrecsányi** és **Beniczky** képviselőknek *temerini* lerándulásának sikeréről is beszélt el egyes részleteket.

Szombaton érdekes beszédet mondott a 6. §-hoz a szocialista **Mezőffy**. A képviselők fizetését is mentesíteni akarta a végrehajtás alól. Azok a honatyák, akiknek díjai 50,000, 100,000 sőt 150,000 koronányi adósságok miatt le vannak tiltva, visszafójtott lélegzettel lesték az e szakaszban való döntést. A hangulat kezdetben **Mezőffy**

indítványa mellett szól, de **Günther** helyes felszólalása után nyomban megváltozott, s így **Mezőffy** javaslatát elvetették. **Fernbach Péter**, aki éppen ekkor jött a terembe, elszörnyködve gondolhatott arra, hogy ime, az ő képviselői fizetése lefoglalásnak van kitéve.

Ezen az ülésen tette meg módosításait **Lányi Mór**. Volt köztük egy olyan is, mely a közérdek szempontjából megérdemelte volna, hogy a Ház elfogadja; a bős **Günther** azonban nem volt jókedvében, s ellene nyilatkozott, amivel annak sorsa meg is volt pecsételve.

Hétfőn Kedden egy-egy apró ülést tartottak. Ezeket végezték a végrehajtási novella harmad-szori olvasásával és a bírtok rendezési javaslattal. Mindakettő olyan törvényalkotás, mely a koalíciós uralom tömérdek botlását némileg enyhíti. **Günther** agyon szidják, hogy egyes közéleti osztályoknak sokat ártott; de ez nem igaz. Mert csak azok érzik majd az új törvény hátrányát, akik tiltott módon, mások kárára mozdították elő saját önös érdekeiket.

Képviselőink közül sokan még egyenlő napig Budapestben maradnak, hogy a most esedékes 1600 koronákat a Ház pénztáránál fölszedjék, — azután hazamennek a családi tűzhelyhez, hogy a fürdőbe való utazás intézkedéseit megtegyék. **Gabányi Miklós** volt orsz. képviselő, a parlamenti tudósítók tiszteletbeli főellenőre ezutal nem reflektált a 1600 koronára, s így már néhány nappal előbb utazott el Pöstyénre, hogy tavaly megkezdett magyarosítási akcióját folytassa. A nagyképzettségű főorvos számára már készített egy csomó magyaros izü szaftos viccet.

A pécsi püspök Bács megyében. Gróf **Zichy Gyula** pécsi püspök a napokban meglátogatta a Dávod mellett levő *Püspökpuszta* nevű birtokát, ahol a gazdasági ügyek menetét vizsgálta meg.

A vármegyei főispáni titkár előléptetése. A belügyminiszter **dr. Kiss Dezső** vármegyei főispáni titkár segédfogalmazót fogalmazóvá léptette elő. **Dr. Kiss** pontosan lelkiismeretesen tölti be állását, s így megérdemelte az előléptetést. A napokban megszünt szerkesztője lenni a »Bács megyei Függetlenség«-nek, mert nap nap után sokat dolgozott.

Az újvidéki polgármester nyugalomba vonul. **Szalay Lajos**, Újvidék város polgármestere nyugalomba készül vonulni. Utódjául többeket emlegetnek, köztük egy igen képzett és kiválóan buzgó tanácsnokot.

Plébánosi jubileum Magyar István újverbászi róm. kath. plébános július 5-én ülte meg pappá szentelésének 25-ik évfordulóját. A derék közkedvelt papot zajos ovációkban részesítették.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök **Horváth József** és **Schmidt György** zombori, **Késmárki Endre** palánkai ideiglenes pénzügyi számellenőröket a jelen állomáshelyükön való meghagyással pénzügyi számellenőrré nevezte ki, **Ilg Gusztáv** budapesti ideiglenes számellenőrt a zombori pénzügyigazgatóságához véglegesítette.

Választások Moholon. Moholon a napokban adótisztá **Kajkovits Péter** Muzsláról, másodirnokká **Macskásy Sándort** és rendőrvetőnek **Oláh Pétert** választották meg.

Öngyilkos aggyastján. **Jerámazovias Miklós** 78 éves adai napszámos a napokban föl akasztotta magát.

A Bács megyei Napló, mely két év előtt szünt meg, hétfőn föltámadt s újból folytatja pályafutását. Szerkesztője **Fenyves Ferenc**, munkatársai szabadkai ifjabb újságírói gárda tagjai. Valamennyien ügyes tollforgatók s lelkes odaadással teljesítik hivatásukat. A lap, mely naponta este 6 órakor jelenik meg, megérdemli a pártolást.

Elléget urnó. **Borzasztó** módon halt meg a napokban **dr. Pavkovits Milótn** bácsföldvári orvos neje. Ünnepegyre készült s közben haját sütötte. Az e célra előkészített spirítustartály fölborult s az égő szesz az asszonyra ömlött. Jajveszélésére fölbredt az alvó férj és égő nejét a kuthoz vitte. De már későn mer az asszon sélyos seibein nem sokat segíthetek. Másnap Budapestre szállították, de az orvosok föladtak minden reményt. A szegény asszony még aznap meghalt.

Öngyilkos kereskedőség. **Rauschnitz Vilmos** kereskedőség, aki a bezdáni **Loschitz Lajos-cégnél** volt alkalmazva, a napokban föl akasztotta magát.

Türr István arcképe. Failluti Domonkos velencei festőművész megküldte Baja városának Türr István arcképét. Ez alkalmából eme levelet intézte *Ambrotovits* Lajos főispánhoz:

Méltóságos Főispán Ur!

A hála és meleg rokonszeny érzelmétől vezérelve, melyet a lovagias magyar nemzet iránt táplálok, különösen pedig azon város iránt, melynek szülötte a hős Tábornok Türr István, aki Hazám Szabadságharcában oly elsőrangú hős szerepet vitt: ezen kegyeletemet és hódolatomat azzal óhajtottam kifejezésre juttatni, hogy a nagy Tábornok saját kezemmel festett arcképét tiszteletteljesen felajánlom az ő szülővárosának örök emlékéül! Legyen szabad reménylenem, hogy szerény művemet kegyesen fogadják és a nagy Hőshöz méltóan fogja azt elhelyezni Baja városa mélyen tisztelt Polgári Főhatósága. Ezen alázatos kérelmemet megújítva vagyok a legmélyebb tisztelettel.

Házasságok. Dr. Karay Pál tb. jegyző e hó 14-én tartja esküvőjét *Deklava* Ilus kisasszonnyal, *Deklava Béla* apatini járásbíró bájosa és művelt leányával.

Dr. Gergely Illés karánsebesi ügyvéd eljegyezte *Horovitz* Irénke kisasszonyt, *Horovitz* D. L. palánkai tekintélyes gyáros és az ottani izraelita hitközség elnökének kedves és művelt leányát.

Dr. Szirmai Viktor bajai ügyvéd eljegyezte *Pálmái* Anna kisasszonyt, özv. dr. *Pálmái* Izsóné urnó leányát Apostagon.

Dr. Tibor Dezső újvidéki ügyvéd eljegyezte *Fürst* Ella kisasszonyt, dr. *Fürst* Győző pécsi ügyvéd leányát.

Szegő Félix ujverbázi tisztviselő vasárnap tartotta esküvőjét *Berkovits* Ilonka kisasszonnyal Kulán.

Dr. König Antal mohácsi ügyvéd eljegyezte *Fehér* Juliska kisasszonyt, dr. *Fehér* Lőrinc bajai városi aljegyző hugát.

Balázs Géza temerini tanító eljegyezte *Városi* Gizike kisasszonyt, *Városi* Mihály tiszakálmánfalvi jegyző szeretetreméltó és művelt leányát.

Bródy Mihály verseczi főreáliskolai tanár eljegyezte *Pirnitzer* Elza kisasszonyt, *Pirnitzer* Vilmos szabadkai nagyiparos leányát.

Wurm Márkus e hó 14-én tartja esküvőjét *Goldfahn* Anna kisasszonnyal, dr. *Goldfahn* Henrik topolyai rabbi leányával.

Aljegyző választás Ófuton. Ófuton a napokban *Markovich* Milost aljegyzővé választották meg.

»Szerény lakodalom — fényes temetés. Regőczéről írják nekünk eme érdekes sorokat: *Preininger* János Regőcze leggazdagabb polgára fényesen ülte meg névnapját künn a gazdasági szálláson. Jelen voltak *Latinovits* Pál és a szomszéd községek polgárainak színe-java. Az ünnepség vígan folyt, *Latinovits* Pálnak gratuláltak fényesen sikerült arcképleplezési ünnepélyéhez, a ki elmésen azt felelte: *»jobb egy szerény lakodalom a legfényesebb temetésnél!* — De miután eltávozott a társaságból, ennek egyhangú válasza az volt, hogy a fényes temetés után jönni fog még fényesebb lakodalom mert *»a leányzó nem halt meg csak alszik!«*

Uj tábla bíró. A király *Szerdahelyi* Sándor Szabadkai törv. bírót, a bírói kar egyik kiválóan képzett tagját Szegedre *táblabíróvá* nevezte ki.

A bajmoki magyar asztaltársaság alapszabályait jóváhagyta a belügyminiszter.

A községi jegyzői nyugdíj választmányja a június 27-én megtartott közgyűlésen a törvényhatósági bizottság részéről beválasztottak rendes tagul: *Karácsony* Gyula, *Falcione* Lajos, *Dr. Molnár* Károly és *Szemző* Gyula; póttagokul pedig: *Dr. Zátanyi* Dezső és *Dr. Pasztrovits* Jenő; a jegyzők részéről rendes tagul: *Kiss* Gyula, *Berecz* Károly, *Bercsényi* József, *Eimann* Károly, *Milits* Szvetozár, *Neszmirák* Mátyás, *Szokola* Gyula és *Zsupanszky* Lyubó; póttagul pedig: *Rauschenberger* Adolf, *Ladányi* Ervin, *Piukovits* Imre és *Szendy* István.

A zentai bérkocsi díj. Zenta város főkapitánya napokban kisé elvetette a sulykót. A bérkocsi díjakat oly magasra emelte, hogy a lakosság körében szinte megdöbbenést keltett. A főkapitánynak ezt az intézkedését — mint nekünk írják — a legközelebbi közgyűlésen szóba hozzák.

Az orvosi szakegyelet új elnöke. Az országos orvosszövetség járási és városi orvosainak szakegyete f. hó 3-án tartotta Budapesten gyűlését, melyen *Dr. Fhim* Józsefet választották meg elnökül: egyben elhatározották, hogy Zomborban 1908. szept. 5-ére közgyűlés hívandó össze.

A jánosalmi iparos- és kereskedő ifjak egylete alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Ezüstmisés papok ünnepe. A kalocsai érseki egyházmegyének huszonöt évvel ezelőtt áldozóakká szentelt papjai szép ünnepélyt ültek június hó 1-én Bajaszentistvánon. Az ünnepélyen megjelentek *Tillinger* Miklós és *Vigyázó* Vendel veprődi, *Novák* Ferenc bácsmonostori, *Török* Gyula gombosi, *Muzsik* István bajaszentistváni plébánosok és *Buday* Gerő hittanár Zomborból. *Kürtössy* Antat és *Knézy* Péter doroszlói plébános kimentették távolmaradásukat. Június 30-án Baján találkoztak s onnan másnap rándultak át Bajaszentistvánra. Itt hálaadó istentisztelet után *Szászmann* Károly nemesnádudvari lelkész gyászmisét mondott *Lichtensteyer* Ferenc püspökért és volt tanárukért, valamint *Zsulyevits* és *Morvay* kartársukért. Délben *Muzsik* István vendégszerető házában barátságos lakomára gyűltek, ahonnan üdvözölték egykori tanáraikat, *Schweitzer*, dr. *Hoffmann* és dr. *Városvy* kalocsai érseket.

Csöd Baján. *Mittler* Izidor bajai kereskedő ellen elrendelték a csődöt. Dr. *Szirmai* Vidor ottani ügyvéd lett a tömeggondnok.

A kir. tanfelügyelőség köréből. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Pataky* Jánost, a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének tollnokát királyi segédtanfelügyelővé kinevezte és Bács-Bodrog vármegye királyi tanfelügyelőségéhez további szolgálattételre beosztotta.

Hamis huszkoronások. Zentáról jelentik, hogy ott hamis papiros huszkoronásoknak jöttek a nyomára.

Fizetésektelenség Óbecsén. *Kupecky* József óbecsei rövidárkereskedő 14.000 korona adóssággal fizetésektelenn lett.

Tanítónő választás Zentán. Zentán a napokban ismét betöltöttek egy tanítónői állást. *Ujlázy* Annát választották meg 16 szavazattal *Kiss* Gizella 15 szavazata ellen.

Irnokok tömeges kinevezése. Az igazságügyminiszter *Somonyi* Sándor zentai és *Janovich* Emil palánkai járásbírói telegkönyvvezetőket, jelenlegi alkalmazásuk helyén a IX. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetőkké, továbbá *Tury* Lajos topolyai, *Tomich* Velyko újvidéki, *Bobár* István zentai, *Rónai* Károly palánkai, *Marssó* György bajai, *Sztrilich* Kálmán óbecsei, *Kühner* Ignác zombori, *Schannesz* Oszkár újvidéki, *Augsperger* Ferenc apatini, *Nowacki* Jenő bácsalmási és *Nosszák* Lajos titeli segédkönyvvezetőket jelenlegi alkalmazásuk helyén a X. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetőkké nevezte ki.

Dr. Benárd Emil előléptetése. Dr. Benárd Emil, az igazságügyminiszter titkára, akit *Plös* Sándor minisztersége idejéből Bácsme gyében is jól ismernek, gyorsan halad előre pályáján. Két év előtt neveztek ki segédtitkárrá s ma már — mint a hivatalos lap, vasárnapi száma közli — *miniszteri titkárrá* lépett elő. Erre alapos képzettségével fáradszorgalmasan rászolgált.

Zombori államépítészeti hivatal köréből. A kereskedelmi miniszter *Sauerborn* Károly okl. mérnököt kir. segédmérnöké nevezte ki és szolgálattételre zombori kir. államépítészeti hivatalhoz osztotta be.

Lopás Felsőkabolon. A kettős Kabol — mint levelezőnk írja — már megint életjelt ad magáról. Felsőkabolon múlt hó 28-án éjjel *Kohn* Sándor kereskedő raktárát és *Panity* Miklós szobáját feltörték és az elvihető tárgyakat ellopták.

Tizenkét éves fiu gyilkossági kísérlete. *Panity* Vukasin felsőkaboli 12 éves fiu — mint levelezőnk írja — játszás közben összevesztett *Papor* János 6 éves fiuval, miközben beszaladt a szobába, apjának vadászfegyverét a szegről levette és *Popov* Jánosra az ablakon keresztül rálőtt; életveszélyesen sebesítette meg a kis fiut.

Tűzveszély Tiszakálmánfalván. F. hó 1-én a d. u. 2 óraker Tiszakálmánfalváról induló vonat mozdonyának szikrájától — mint levelezőnk írja — a pályatest mellett levő buzatáró meggyuladt és égett. A vonat egyik utasa vette ezt észre és lármájával figyelmessé tette a vasutnál szolgálatot teljesítő *Balog* Gábor és *Bokros* Mihály rendőröket, kik idejekorán értek még a helyszínére és eltaposták a tüzet, mely már a keresztekhez ért.

Vesztett kutyák Alsókabolon. Alsókabolon f. hó 3-án egy vesztett kutya 3 gyermeket és több állatot megmart. A gyermekeket felszállították a Pasteur-intézetbe.

A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége e hó 28-án tartotta Sopronban jubiláris közgyűlését. A szövetség tagjai kellemes szórakozás, szívélyes vendéglátás reményében tették meg a hosszú utat. Ebben a reményökben azonban nagyon csalódtak. A közgyűlésen, melyen dr. *Baán* Endre főispán és *Töpler* polgármester is jelen volt, *Zilahy* Simon elnök nagyszabású, gyönyörű beszédben ismertette az irányt, melyen a tisztességes sajtónak haladnia kell s az eszközöket, melyeket létfenntartásáért való küzdelmében igénybe kell vennie. *Sichermann* máramarosszigeti lapkiadó, a karnak egyik igen agilis tagja meginterpellálta az elnököt aziránt, hogy vajjon az árverési hirdetések közléseinek tapasztalt megszüntetése iránt megtehető-e az ígért intézkedések. Az interpellálóknak dr. *Marton* Sándor ügyész válaszolt. Felelete visszatetszést keltett. A válasz kedvezőtlen hatása alatt felszólt *Pető* Lajos, lapunk szerkesztője s reámutatott arra a veszedelemre, melyet a végrehajtási törvénynek az árverési hirdetmények közlését való rendelkező szakasza magában rejt. Gyakorlati példákkal mutatta ki a baj forrását. Majd megjelölte a módot, hogy a sérelmes szakaszt miként kell módosítani. Végül indítványozta, hogy az elnökség járjon el haladéktalanul az igazságügyminiszternél, hogy a végrehajtási novella a hírlapok érdekeinek figyelembevételével módosuljon. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Uj cégek. Bácsme gyében ujabban eme cégalakulások történtek:

Ujvidék, *Altwith* Frigyes fia (ezentul egyedüli tulajdonos *Altwith* József.)

Szabadka, *Kövec* Erzsike utóda női divatárkereskedő (tulajdonos *Kövec* Elek sz. *Pajor* Róza).

Baja, *Heiszki* József utóda *Szhark* Lipótné fűszerkereskedő. (A régi cég megváltóztatott.)

Mozsor, *Popor* Novák fűszer és rőföske-kereskedő.

Ujvidék, *Haag* József kender- és kőckereskedő (cégvezető *Franz* József).

Szabadka, *Weitzenfeld* és társa szabadkai kenderipar (tulajdonosok *Weissenfeld* Marcellné sz. *Dohány* Margit és *Dohány* Zoltán).

Csurug, *Weisz* F. és társa terménybizományi üzlet.

Obecse, *Weisz* F. és társa terménybizományi üzlet. (A főtelep *Csurugon* van. A régi cég annyiban változott, hogy most *Weisz* Frigyes az egyedüli tulajdonos.)

Szabadka, *Kramer* Béla szabó.

Magyarkanizsa, *Bruck* és fia. (Kálnai *Simon* kilépett a cégből.)

A Bács-Bodrog vármegyei orvosi fiókszövetség június 20-án *Ujvidéken* tartotta meg ez évi közgyűlését. *Dr. Rényi* József ügyvezető elnök megnyitva az ülést, visszapiantást vetett a fiókszövetség 10 éves működésére s büszkén mutatott reá azon szép eredményekre, melyeket a fiókszövetség ugy a vármegye területén lakó orvosok, mint az egész ország orvosi karának ugy anyagi, mint orvostársadalmi érdekében kivívott. Egyben jelentette, hogy a megyei fiókszövetségnek, mely a budapesti orvosi fiókszövetség után a legnagyobb, 175 tagja van. Ezután a ker. munkásbiztosító pénztárak ügyei s az uj községi és körorvosi törvény kapcsán szükséges megyei szabályrendeletek iránti állásfoglalás tárgyaltak. Az elnöki megnyitó után a titkár terjesztette elő évi jelentését arról, hogy mily nagy gonddal és körültekintéssel s mily nagy erőfeszítéssel kellett ez évben is a szövetségnek eljárni az orvosokat érdeklő ügyekben u. m. a munkásbiztosító pénztárakkal folytatott egyezkedések, a községi és körorvosok ügye, az uradalmi orvosok helyzete stb. A közgyűlés ugy az elnöki, mint a titkári jelentést, nemkülömben az ezután felolvasott pénztári jelentést tudomásul vette s hálás köszönetét fejezte ki az elnökségnek s a titkárnak az orvosok érdekében kifejtett buzgó és fáradságot nem ismerő munkálkodásért. A munkásbiztosító pénztár ügyében az egyes helyeken létrejött megállapodásokat s az egyes pénztárak területén követett és követendő eljárási módokat a közgyűlés az elnökség javaslata szerint hosszas vita után elfogadta. Ugyancsak egyenként megállapította a közgyűlés azokat a pontokat, amelyek az uj községi és körorvosi törvény alapján a megyei törvényhatóság és a községi közgyűlés által szabályrendelileg lesznek rendezendők — milynek a látogatási díjak, lakbér, fuvardíjak, szolgálati viszony, bábák működése s működésdíjai — s utasította az elnökséget, hogy küldöttsegileg járjanak a vármegyei alispán elé azon kérelemmel, hogy ezen szabályrendeletek az orvosi közgyűlés által megállapított módokat szerint alkottassanak meg.

A bácsi ág. ev. egyházmegye közgyűlése. Ujvidékről jelentik, hogy június 24-én tartotta a bácsi ág. hitv. ev. egyházmegye f. évi közgyűlését Ujvidéken, melyen a bácsmezei ev. papság s nagyszámu világi vett részt. A közgyűlést megelőző napon voltak a bizottsági ülések, melyeken a tárgyalásra kerülő anyagot előkészítették. Magán a közgyűlési napon tartotta ugyan csak rendes évi közgyűlését a bácsi ág. hitv. ev. gyámintézet, mely egy év szeretetmunkájáról számolt be s melyen ismét nagyobb segélyeket szavaztak meg egyes küzködő egyházaknak, lelkeseknek s lelkesítőzvegy és árváknak. Maga az egyházmegyei közgyűlés 9 órakor vette kezdetét *Behorszky* Gábor főesperes s *Rohonyi* Gyula egyházmegyei felügyelő elnökelete alatt. A közgyűlést *Rohonyi* Gyula nyitotta meg, sűrű éljenezésektől megszakitott lelkes, haza és egyház-szeretett lehellő beszéddel, melyben X. Pius pápának. «Ne temere» kezdetű encyklikájával foglalkozik s tömörülésre buzdít, mert az a jus placetum megkerülésével kihirdetve, súlyos kulturhaacnak lehet előidézője. Ezután *Behorszky* Gábor főesperes terjesztette elő tartalmas, az egyházmegye mult közigazgatási évének hű képét tükröztető, kiváló gonddal szerkesztett évi jelentését, mely egész terjedelmében rendeltetett a jegyzőkönyvben felvéteini. Ezen jelentés kapcsán kiderült, hogy *Behorszky* Gábor immár 35 év óta viseli a közgyűlés bizalmából a főesperesi méltóságot. Ezután kezdetét vette a rendes tárgyalás, melyen az egyházmegye minden közigazgatási és vitás ügyét elintézték s mely mindvégig fényes biznyságát adta egy világiak, mint az egyháziak kiváló ügybuzgalmának és egyházszeretetének. Közgyűlés után bankett volt, a melyen elő nem készített s így annál őszintébb szívből fakadó ünnepeltetésnek volt tárgya *Behorszky* Gábor főesperes közszeretben álló személye. Legelsőbbben üdvözölte a jubilánst *Kottler* Ottó egyházmegyei főjegyző, bulkes lelkész, mint olyant, ki fejtel, szívvel és kézzel, azaz mély teológiai és filozófiai tudással, soha meg nem szünő hosszútűró szeretettel és kiváló adminisztrációs képességgel kormányozta 35 éven át az egyházmegyét. Azután *Petri* Károly alesperes és *Rohonyi* Gyula egyházmegyei felügyelő szólottak, kiemelve, hogy *Behorszky* Gábor főesperes neve arany betűkkel van bevéve az egyházmegye történetében, mert ő volt az, ki ezernyi küzdelmek, tengernyi támadások és gyakran rágalmak közepette is felvirágoztatta egyházmegyéjét és egyházát s nemes egyszerűségével, tántorithatatlan igazságszeretetével példányképe volt mindig egy idősebb, mint az ifju papságnak. E spontán megnyilatkozó ünnepeltetésből egyáltalán kitűnt, hogy *Behorszky* Gábor főesperes úgy mint 35 évvel ezelőt, midőn fiatalon került a főesperesi székbe, ma is osztatlanul bírja egyházmegyéje szeretetét, becsülését, mely mindnyájuknak azon szívből fakadó óhajában nyert kifejezést, hogy a Mindenható még sokáig tartsa meg őt egyházmegyéje élén.

Bácskai karczos.

A Ferenc-csatornát a napokban tekintette meg az új elnök, *Hoitsy* Pál. Megelégedéssel tapasztalta, hogy a csatorna üzleti vonatkozásban mennyit fejlődött, amióta *Heincz* Albert az üzletigazgató. A társaságban jelen voltak közül valaki tréfásan megjegyezte:

— Az üzletigazgató bizony bátran *heinczeghet* a működésével.

Ezüstmisés papok találkozása. Bajaszentivánon több ezüstmisés pap találkozásra jött össze. A község derék plébánosa, *Muzsik* István fényes lakomát rendezett tiszteletükre. Az Ur szolgálja meg is jegyezték:

— Minden klasszikus zenét felülmul ez a kitűnő *muzsika*.

A temerini iskolában. A temerini iskolában a napokban látogatást tett a tanfelügyelő. Kihivatta az egyik fiút s megkérdezte:

— Hogy hívnak fiacskám?

— Mért kérdi ke? — szólt az önérzetében megbántva.

Megszűnt »Függetlenség« A szabadkai függetlenségi párt lapja, a »Függetlenség« a napokban pártolás hiányában megszűnt.

Híába, a szabadkaiaknak nincs érzékük a politikai *függetlenség* iránt.

Az ujvidéki polgármester. Az ujvidéki Határőr vezércikkében foglalkozik az ujvidéki polgármesteri kérdéssel s azt mondja, hogy az új polgármester első sorban *modern gondolkodásu* legyen.

A modern gondolkodás alatt nyilván *koalíciós* gondolkodást ért. Tudniillik, hogy az új polgármester mindenkor úgy rendezze be az eszejárását, amint az a koalíciós uralom érdekei kívánják.

KÖZGAZDASÁG.

Uj gazdasági tudósítók. A földmívelésügyi miniszter *Paróczy* István *szilági* lakost az apatini járásra, *Rosenberg* Emil *bácsalmási* lakost a bácsalmási járásra, *Czirják* János *bácsföldvári* lakost, *Zsótér* Zoltán *óbecsei* lakost és *Aczél* Sándor *bácsföldvári* lakost az óbecsei járásra, végül *Zanathy* László *henrikapusztai* lakost az *ujvidéki* járásra, a gazdasági tudósítói tisztel bizta meg.

A szőlők állása. *Doroszló* . . . Szőlőink még mindezideig igenszépén fejlődtek, de az utóbbi napokban már a tulságos nagy melegségtől szünet állt be tenyészettükben. Oly nagy a forróság, hogy a fürtök és levézet is napközben meglankadnak; a gyümölcs nem fejlődhet, különösen a meggy apró és kényszer érett; a buza levelei elszáradtak, a szem még teljes és szőke érő szint mutat az egész buzavetésünk. Ha eső nem lesz, apadt, kényszererett lesz a buza is; krumpli a legnagyobb részben nincs a bokrok alatt. A gazdák takarmány hiján vannak, a búkötvetések gyengék, majdnem semmi érok; a mohar alig felláb magas és meg van fonnyadva; a legelő teljesen elfogyott, szárat kénytelen enni a marha.

A tavaszi ültetésű szőlők hajtása megállt, ami ki nem hajtott — ha a rügy ép is — a nagy meleg és szárazság miatt nem bír életre kapni. Elég szép esők voltak már ugyan három is, de az ennyire kiégett talajnak kevés csak 1—2 napig tartó. Különösen mert eső után mindig nagyobb lett a forróság.

Bortermésre ugyan igen kedvező kilátásunk van; kivéve azon szőlőket, melyek az ősszel későn lettek fedve és november első napjain megfagytak 6—15 fűrtig van egy-egy tőkén. Ha az mind megmaradhat és kifejlődhet, ami termés egy-egy tőkén van, a jól kezelt szőlők 50—90 hl.-t is megadnak magyar holdanként.

Az őszi szénkénevezés tulajdonképen a talaj tulszáraz volta miatt sikertelennek látszik; mert több helyen a gyéritett szőlőkben — a hajtás visszaesést mutat — néhol nagy mértékben is. Ennek folytán az a félelem is kapott már lábra, hogy a szénkénevezésnek nincs meg a hatása; arra igyekezzenek terelni a hitet, hogy szőlőjükben nem is filloxera, hanem valami más, pl. a hangya pusztít, vagy valami természeti következménynek hiszik még most is. Mondják hogy ez ellen hasztalan is csinálnak akármit, mert ha ki akar pusztulni a szőlő, ugys kipusztul. *Peronospora* beteségnek még nyoma sincs.

Borkészletünk megfogyott, kisebb mennyiségben található még, ára hl.-ként 40—44 korona. (O-cz)

Szerkesztői üzenetek.

Községi elüljáróság, Temerin. Hozzánk volt címezve.

Regöce. Gyakoribb értesítéseit kérjük. Kár ezt a finom tollat elrozdásodni hagyni.

K. K., Ószivác. Intézkedtünk.

N. Á., Ószivác. Használó dolgozatait mindenkor szívesen vesszük. Azonban híreket is kérünk, még pedig hétről-hétre. Most, hogy helyi lapjuk megszűnt, kétszeres ambícióval folytathatná zszurnalisztikus munkásságát.

K. Z., Zenta. Tévedésből maradt el. Most postára tettük. A március 14-ikét kikeressük.

D. K—ly. Köszönjük. Ugy fogunk eljár. I.

T. B., Baja. Még aznap adtuk át. Nem hisszük azonban, hogy sikerüljön.

W—sz. Julius 25-én.

M. I., Budapest, Zsigmond-u. Szerkesztőnk a jelzett napon tul volt, sőt H. P. plébánossal együtt is volt. A másik dolgot tudomásul vesszük.

B. L., Mélykut. Mi is ugy emlékszünk, hogy dr. M. S. is szerepel értekezési miniszteri biztosok közt. A hivatalos lapnak az illető számát azonban nem tudtuk megtalálni s így egészen biztosat mégse mondhatunk. Majd utána nézünk s azután megüzenjük.

T. L., Zenta. Az 1905-iki apatini választáson *Matkovich* Bélának háromszázal kevesebb szavazója. Még pedig 896 gróf *Vigyázó* Ferenc 1297 szavazata ellen. — A zentali eredmény pedig ez: *Bartha* Miklós 1087, *Kovács* Pál 679.

T. Ke. Zombor. Nem azt mondtuk, hogy éppenséggel nem illik mélyen kivágott blusokat viselni. Hanem, hogy az előkelő társasághoz tartozó, jóízű hölgyek közül kevesen hordják. Elvégre az utca nem bál terem. Napernyőkben a japán forma a legdivatosabb.

D. R., Ujvidék. A bácsmezei községek névváltozását a hivatalos lap 1904 évi február 7-iki száma közölte. Időközben csapán két változás történt. Jármosból Tiszalst vánfalva, Ómorovicából pedig Kossuthfalva lett.

R. M., Katymár. Egyik közlebbi számunkban sorát ejtjük.

•Küzdök, küzdök, de hiába. Ez a sajnálatra méltó állapotát a verse is elárulja.

F. B-t. Meglesz. Ha időközben választás állna be, azonnal értesítjük.

4151/1908 ttkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Az óbecsei kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. *Vojnovics* Vladán ügyvéd mint vb. *Gavanszky* Mladen csődtömeggondnokának, valamint az egyidejűleg csatlakozottnak kimondott *Szabadka vidéki takarékpénztár* és kereskedelmi r. t., továbbá ifj. *Fischer* Mór, ugyszintén a *Bácsfiumelléki takarékpénztár* végrehajtónak vb. *Gavanszky* Mladen végrehajtást szenvedő elleni 5900, 68600 és 3000 kor. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék (az óbecsei kir. járásbiróság) területén levő Bácsföldvár községben fekvő, a bácsföldvári 1871. sz. betétben A. I. 1—13 sorsz. alatt foglalt vb. *Gavanszky* Mladen nevéen álló 5967/2 hrsz. 9 hold 1000 □ öles szántóra, 6021/2 hrsz. 3 hold 355 □ szántóra, 6022 hrsz. 90 hold 1489 □ szántóra, 6023 hrsz. 613 □ öles kertre, 6024 hrsz. 324 □ öles udvarra, 6025 hrsz. 1164 □ öles lakház és gazdasági épületre, 6026 hrsz. 3 hold 1470 □ öles szántóra, 6027 hrsz. 243 □ öles utra, 6028 hrsz. 45 hold 175 □ öles szántóra, 6029 hrsz. 5 hold 826 □ öles vízállásra, 6051 hrsz. 6 hold 421 □ öles szántóra, 652 hrsz. 605 □ öles legelőre és 6033 hrsz. 215 □ öles ház és udvarra az árverést 79141 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. szeptember hó 22-ik napján délután 2 órakor ezen kir. járásbiróság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 7914 kor. 10 fillért készpénzben vagyis az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. kelt I. M. rendelet 3. §-ában kijelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Óbecsén a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1908. június 19-én.

3—2

Hetesy
j bíró.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

FODOR és TÁRSAI

megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik.

Czím: ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Kolozsvár, Szentgyörgyházau-2-ik szám. — Telefon 311.

10—5

Bácsmegye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jó indulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítása, 24 képpel van diszitve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY
községi tanító.
Zenta.

Figyelem!

Aki bármilyen ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbevenni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (Információt)

beszerezni, továbbá **tűz-, jég-, élet- és baleset biztosításokat** kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni, címeiket iratni,

fuarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megrekamlálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket (Inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító Iroda fővárosi közjegyző bejegyzett céghez

VII. kör., Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben.

(Tulajdonos: Malusev Sándor.)

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

Magyarkanizsa községtől.

4460/1908. szám.

Arverési hirdetmény.

Magyarkanizsa község előjárósága részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy a község tulajdonát képező **vadászati jog** nyolc vadászati körre osztva az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében és a képviselő testület 126. és 193. jkv. 1908. számú határozatában megállapított feltételek mel-

lett 1908. évi augusztus hó 1-től 1914. évi augusztus hó 1-ig terjedő **6** egymásután következő évre **1908. évi július hó 11-én délelőtt 8 órakor** Nagykanizsa község házában kis tanácstermében megartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Magyarkanizsán, 1908. július 6-án.

Laczkovics Károly
jegyző.

Popovics György
bíró.

Kezelés előtt.

Kiefer János

fogtechnikus Apatin.

Készít: műfogakat kautschukban, úgy mint aranyban. = Speciálitás: Hidmunka aranykoronákra erősítve.

Kezelés után.

Ujsóvén eladó

remekül berendezett

motoros hengermalom.

Ajánlatok „Motormalom” címen Ujsóvára küldendők.

Ügynökök díjaztatnak. 10—7

„f zsidó”

Mindenki, aki a zsidó vallásnak erkölcsi jelentősége iránt érdeklődik, vegye meg

dr. Flesch Ármin

mohácsi főrabbinak, „A ZSIDÓ” című könyvét, melyet a „Bácsmegye” is ismertetett, s mely népszerű munkáról a legkiválóbb szakkörök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

Kapható a szerzőnél és minden könyvkereskedésben.

Ára 5 korona.

Angol nyakkendők! :: Összes cikkeink ocassió áron! :: Pécsi keztyűk!

Villanyos csillárok, díszműáruk.

Férfiingek, nyakkendők, napernyők, csipkék, szallagok rendkívüli olcsó áron!

Egyben tudomására hozzuk a n. é. közönségnek miszerint

férji kalapokat

is, nagy választékban, rendkívül olcsó áron raktáron tartunk.

Goldfahn Sándor és fia

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a különlegességi tőzsde mellett. 10—9

Csipkék, szallagok, kötőpannók.

Porcellán edény beszerzési áron alul kiárúsítatik!

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „BÁCSMEGYE“

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezetőtagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánum.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A „BÁCSMEGYE“

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A „BÁCSMEGYE“

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált írói szolgáltatják.

A „BÁCSMEGYE“

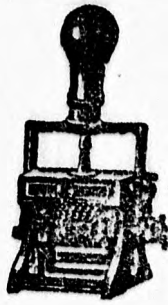
nek, a megye minden községében állandó, rendes tudósítója van s így minden eseményről hí, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenkinek 4 hétig ingyen küldünk.

A „BÁCSMEGYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala BUDAPEST, Teréz-körút 2. sz. alatt van.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

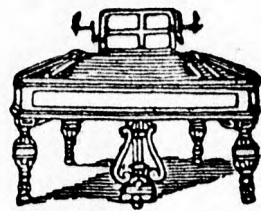
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körút 17.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaid, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 40-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legsokoldalubb és legtartalmasabb szőlészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé tesz.

„Borászati Lapok“

„Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“nek hivatalos közlönye.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítőek, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, amiben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségében.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tókereszekből vagy állapotokból a fellépett szőlőbetegséget vagy rovart és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézett szakkérdésre.

Laptulajdonos:

Felelős szerkesztő:

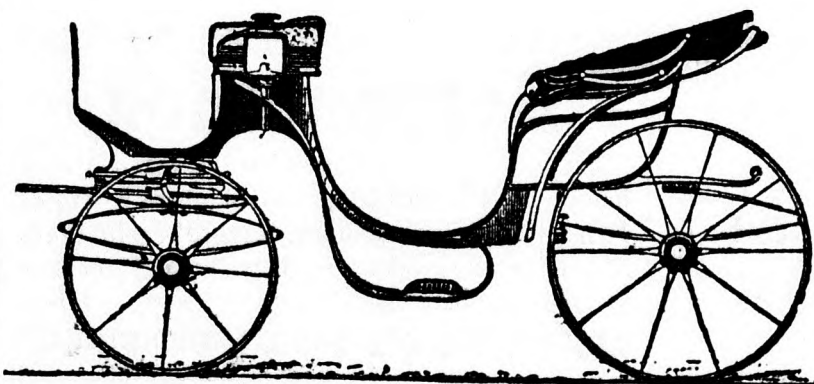
Baross Károly örököse.

Dr. Drucker Jenő.

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 kor. 1/2 évre 6 kor. 1/4 évre 3 kor.

Mutatványszámot három héten át szívesen küld a BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz.)

BIHARI J. kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy SZABADKÁN VIII., kör., 54. szám alatt, közvetlen a vasút állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

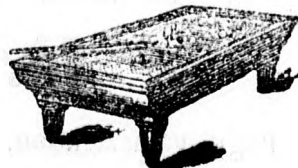
kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti patkolási tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu gummi kerekeimet.

Mindezek előrebocsajtása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserelek. = Átalakításokat jutányosan készítek. = Képes árjegyzék ingyen.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserelése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.